

za starše

spletni vodnik po revijah Cicido in Ciciban

Beseda urednic

Svetovanje

[Vzgoja](#)[Družina](#)[Branje](#)[Gibanje in šport](#)[Umetnost](#)[Strpnost](#)[Mediji](#)[Narava](#)

V knjižnico

Natečaj

Mojih 7

Priporočila uredništva

Učne priprave

Ne spreglejte

Odzivi

Cici Vesela šola

Strokovne ocene revij

Letna kazala

Praktično čtivo

za delo z revijama ter izbrani članki strokovnjakov z različnih področij vzgoje otrok.

Stop, jež! Stop, zajec! Stop, vidra!

Stop, žaba! Stop, srna! Stop, jelen! Da, številne živali so ogrožene, kadar morajo prečkati cesto. Če ljudje vožnje skozi gozd, čez polja, skratka zunaj naselij ne prilagodimo okoliščinam, tvegamo, da poškodujemo ali ubijemo kako žival. Lahko pa škodimo tudi sebi. Biologinja iz Inštituta Lutra, Marjana Hönigsfeld Adamič, nam v kratki poučni zgodbi svetuje, kaj lahko naredimo, da bi bilo takih neljubih srečanj čim manj.

Zgodnjejesenski dan se že nagiba k večeru, ko se gospa Bernarda po malo prometni asfaltirani cesti vrača domov. Njena otroka, dvanajstletna Špela in petletni Blaž, klepetata na zadnjem sedežu. Bernarda je zadovoljna, da ji ni treba kramljati z njima. Razmišlja o rešitvah, ki jih bo jutri predstavila na sestanku upravnega odbora družbe. Kaj bo z njenimi zaposlenimi in vsemi drugimi, ki ji zaupajo, če ji ne bo uspelo prepričati članov odbora? Od razburjenja nezavedno močneje pritiska na plin.

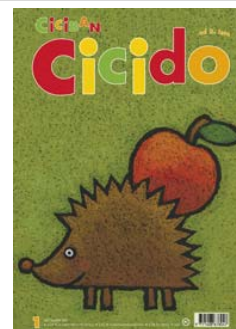
»Mami, stop! Jež!« Gospa Bernarda pritisne na zavoro. Na srečo zadaj ni nikogar, saj v vzratno ogledalo sploh ni utegnila pogledati. Brž prižge avtomobilske utripalke in zapelje h kraju. Srce ji razbija in roke se ji tresejo: »Joj, Špela, Špela, kaj pa tako vpiješ!«

»Če ne bi zavpila, bi bilo prepozno. Povožila bi ježa. Zakaj pa tako hitro

voziš, saj smo sredi polja in med gozdovi! Vsi vemo, da je tu veliko živali, sploh proti večeru. Pomisli, kaj bi bilo, če bi pred avto skočil srnjak ali jelen! Zdaj je čas roka, jeleni so čisto brezglavi. Imeli bi hudo nesrečo. Živali ne morejo paziti na promet. Mi pa lahko pazimo na živali,« razlaga Špela. »Ti in tvoja služba! Lahko bi bili vsi mrtvi ...« se huduje.

Blaž občuduje svojo pametno starejšo sestro.

Spletna priloga Cicidoja in Cicibana

Pilova in Plusova Vesela šola

»Rešila si ježka, rešila si ježka!« kar poskakuje na sedežu.

Njuna mama, gospa Bernarda, pa je zamišljena: 'Kako hitro je Špela zrastle! Za svojih dvanajst let razmišlja zelo zrelo in veliko ve. Le kje se je naučila vse to o živalih? Čas ruka - le kaj to pomeni? Ja, Špela ima rada živali in hoče biti tudi dejavna pri njihovem varstvu.'

In kaj zdaj? Res je, da je na regionalni cesti dovoljena hitrost 90 km na uro in da torej ni naredila prometnega prekrška. Toda zdrava pamet narekuje, da naravno okolje take hitrosti ne prenese. Naj se torej brezbrizno skrrije za prometne predpise ali upošteva zdrav razum in skrb za živali?

»Mami, kaj kar sediš?! Gremo pogledat tega našega ježa,« se zasmeje Špela, odpne še Blaža in že se sklanjajo nad ježa na cesti.

»Majhen je. Hiti si iskat hrano, da se do zime še okrepi. Počasi si bo moral najti prezimovališče,« modruje Špela, Blaž pa pametno kima. Prestrašeni ježek se še kar stiska v kroglo. Čez čas se začne previdno razvijati. »Učiteljica biologije nam je povedala, da jež nima prave strategije za obrambo pred prometom, veš, mami; kar prihuli se k tlom in počaka, da nevarnost mine. Če seveda preživi ...« razlaga Špela mami in bratcu.

Potem se skloni k ježku in se pošali: »Pa imaš dovolj dolge noge, da bi lahko stekel in ušel kolesom, ti bodičasti lump. Ampak ne, bučman, ti raje čakaš, da te kolesa dohitijo.«

Malo pomoči.

»Včasih menda ljudje ježa celo nalašč povozijo,« doda žalostno in pogleda mamo.

»No, saj jaz včasih res preveč divjam. Ampak mi ne pade na pamet, da bi nalašč povozila kakšno žival!« vzklikne gospa Bernarda. »Zamišljena sem bila in malo živč na pred jutrišnjim sestankom, pa sem pritisnila na plin. Obljubim ti, da bom odslej bolj pazljiva, ne le zaradi ježev in drugih živali, ki lahko nepričakovano zaidejo na cesto, ampak tudi zaradi nas ljudi. Ko z avtom zadenemo ali povozimo žival, se lahko poškodujemo tudi mi.«

Blaž se zasmeje: »Pa saj se je vse srečno končalo. Glejta, ježek že gre!«

Res, ježek že hiti proti grmovju. Vsi poslušajo, kako se šumenje listja v mraku vse bolj oddaljuje. Potem se odpeljejo naprej.

Zdaj gospa Bernarda mnogo počasneje in previdneje vozi. Za ovinkom, pri skladovnici drv, nenadoma zagleda živalco, ki se vzpne in napravi »možička«, nato pa jo v nekaj skokih ucvre čez cesto. Očitno je dobro ocenila, da je avto ne bo dosegel, pa tudi sama je hitra. »Poglej kuno!« navdušeno zakliče.

»Vidiš, tokrat pa si se izkazala, mamica. Ni mi bilo treba zakričati: Stop, kuna!« se zasmeje Špela.

»Kaj pa je danes, ali so vse živali na cesti?« se smeje tudi gospa Bernarda. »Popoldne je deževalo, kratka nevihta je bila, po dežju pa so živali običajno bolj dejavne in se več gibljejo,« pojasnjuje Špela.

»Deževalo da je? Še opazila nisem. V službi sem ves dan buljila v ekran,« prizna gospa Bernarda.

»Vidiš, mami, vse to moraš upoštevati, kadar greš z avtom na cesto. Ker se dolgo pot v službo in nazaj voziš vsak dan, pozabiš, da si za volanom, razmišljaš o drugih stvareh, živali pa so vsak dan v nevarnosti. Dedi mi je rekel, da je samo enkrat povozil žival, zajca, in mu je bilo zelo hudo. Ampak menda ni šlo drugače, zajec se je nenadoma znašel na cesti. Tisti stari avtomobili, s kakršnimi se je takrat vozil, tudi niso imeli tako dobrih zavor. Z današnjimi avtom bi pri tedanji hitrosti zlahka ustavil. Stop, zajec!«

Gospa Bernarda avtomatično pritisne na zavoro in Špela in Blaž bi zletela naprej, če ju ne bi zadržal varnostni pas.

»Zakaj pa zaviraš, mami?«

»Ali nisi rekla ' Stop, zajec'!?«

»Ja, ampak samo tako, v šoli, ker sem se spomnila dedija in ubogega zajca. Zdaj bi mu morala pošteno zakričati, tako je naglušen.« Obe sta se ob misli na dedija nasmehnili. Potem je gospa Bernarda resno pristavila: »Tudi reagira že prepočasi za današnjo gostoto in hitrost prometa. Počasi mu bova morali razložiti, da bo varneje zanj, če ne bo več vozil. Ga bom že jaz zapeljala, kamor bo potrebno.«

»Stop, dedi!« se zasmije Špela, ko se pripeljejo na domače dvorišče. Dedi jih že pričakuje in hiti odpirat garažna vrata.

»Pridite, nekaj vam bom pokazal!« pravi namesto pozdrava in se pomenljivo muza. V garaži visi čisto nov rumen varnostni telovnik z veliko risbo prijaznega ježa na hrbtu: jež prečka cesto na prehodu za pešce. STOPJEŽ piše na vrhu. »Kako čudovit ježek!« je navdušena Špela. »Stavim, da ga je narisala Lila Prap! Ne moreš zgrešiti njenih živali.«

»Res je,« ji potrdi dedi.

»Kje pa si ga dobil?« začudena nad naključjem dogodkov vpraša gospa Bernarda. »V šoli varne vožnje,« pove dedek. »Tule je potrdilo, da sem šolo varne vožnje uspešno končal, telovnik pa je nagrada. Kar dobro mi je šlo. O, ne bom še tako hitro odnehal, ne! Kupil si bom slušni aparat, na cesti pa bom budno pazil na vse živali, posebno ponoči!«

Dedi pomežikne Špeli, ki veselo prikima. Gospa Bernarda zdaj razume, od kod Špeli toliko znanja o ježih in o zajcih, o jelenih in o prometu. Ne samo od pouka. Dedek je v šoli varne vožnje marsikaj izvedel in razložil še Špeli.

»No, prav, prepričala sta me. Tudi sama bom odslej za volanom bolj pozorna na živali, to sem že med potjo obljubila Špeli in Blažu.«

Ta čas si Blaž že nadene varnostni telovnik. No, kar precej prevelik mu je, pa je v njem vseeno čeden in pomemben. Tudi on bo pazil na živali, tako kot Špela, dedek in mama.

Marjana Hönigsfeld Adamič,
LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine
Ilustracije: Lila Prap

[Nazaj na seznam](#)